

Bijlage 1: Opvallende bevindingen, duidingen en acties per thema Monitor Hilversum 2023

Deze bijlage bevat de opvallende bevindingen, duidingen en acties, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2023 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring en om deze reden wordt dit jaar in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2023. Vervolgens is er per bevinding ook aangegeven wat de duiding (verklaring/context) is en wat de concrete acties zijn vanuit de gemeente. Bij sommige bevindingen is er (nog) geen actie geformuleerd, omdat daarvoor op dit moment nog geen directe aanleiding is of omdat er meer tijd en onderzoek nodig is om een specifiek actie te formuleren.

Inhoudsopgave

1. Wonen	2
2. Leefomgeving	2
3. Cultuur	4
4. Duurzaamheid	5
5. Zorg	7
6. Inflatie	8
7. Sociaal	9
8. Bereikbaarheid	10
9. Arbeid	10
10. Verkeer	11
11. Verkiezingen	12
12. Burgerrelaties	12
13. Dienstverlening	13
14. Sociaal Plein	14
15. Communicatie	15
16. Veiligheid	15
17. Algemeen	17

1. Wonen

- 1.1.** Steeds meer woningzoekende inwoners zijn langer op zoek naar een woning. In 2022 was nog 52% langer dan 1 jaar op zoek naar een woning. Nu is dat gestegen naar bijna 60%. In 2023 is zelfs 12% van de woningzoekenden in Hilversum langer dan 5 jaar op zoek naar een nieuwe woning. Dit lag in 2022 nog op 9%.

Duiding: De woningbehoefte is op dit moment groter dan het woningaanbod. Landelijk hadden we in 2023 te maken met een woningtekort van 390.000 woningen, terwijl dit in 2022 nog om een tekort van 315.000 woningen ging (ABF Research). In 2023 zijn minder woningen dan de voorgaande jaren opgeleverd. In Hilversum zijn in 2023 157 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In 2022 waren dat 208 woningen (bag Hilversum). Deze terugloop is ook in de rest van de regio zichtbaar. In de regio Gooi en Vechtstreek was het totaal aantal opgeleverde woningen in 2022 876 en in 2023 is dit gedaald naar 392.

Actie: Om het woningtekort terug te dringen, of in ieder geval niet verder op te laten lopen, is het zaak dat de Hilversumse woningvoorraad groeit. Het realiseren van woningbouw is daarom één van de doelen waar wij sterk op inzetten. In onze lokale woonvisie hebben we de ambitie opgenomen om tot 2030 3.000 woningen te realiseren. In de periode 2024-2025 verwachten wij 595 woningen op te leveren (harde plancapaciteit). Daarnaast zetten we in op versnelling van de woningbouw. Dit doen we bijvoorbeeld in samenwerking met de woningcorporaties middels de Taskforce Versnelling betaalbare woningbouw. Ook sluiten we aan bij de Versnellingstafel MRA. Samen met andere partijen die betrokken zijn bij grote woningbouwlocaties gaan we in gesprek om eventuele knelpunten te identificeren en mogelijk op te lossen, met als doel de woningbouw te versnellen.

2. Leefomgeving

- 2.1.** De verbondenheid met de buurt verschilt behoorlijk per wijk. Zo voelt in de Hilversumse Meent maar liefst 65% van de inwoners zich verbonden met de buurt of de wijk, maar in de wijk Noordoost ligt dat een stuk lager op 36% van de inwoners. Het Hilversumse gemiddelde ligt op precies 50% van de inwoners dat zich verbonden voelt met zijn/haar wijk.

Actie: Vanuit de wijkregisseurs en partners in de wijk, zoals opbouwwerk en jongerenwerkers van Versa Welzijn wordt ingezet op meer verbondenheid met de wijk en met elkaar. Dat doen we door gezamenlijke activiteiten te stimuleren en te ondersteunen met wijkbudget. Ook stimuleren we buurtbewoners aan te sluiten bij bestaande activiteiten. In De Meent is van oudsher veel onderlinge verbinding.

- 2.2.** Er is sprake van een dalende trend over de waardering van de fysieke leefomgeving (combinatie van 3 stellingen) sinds 2016. In 2016 lag deze fysieke kwaliteit schaalscore nog op een 7,3 maar dit is gedaald naar een 6,6 in 2023. Er zijn ook behoorlijke verschillen in de fysieke kwaliteit schaalscore tussen de wijken. Inwoners van de wijk Noordwest geven hun wijk een fysieke kwaliteitsscore van 7,7 maar in het Centrum ligt dit aanzienlijk lager met een 5,6. In vrijwel alle wijken is de fysieke kwaliteit schaalscore in 2023 licht afgenomen t.o.v. 2022. Het gaat om de volgende 3 stellingen: -In mijn buurt zijn (bijna) geen dingen kapot – Mijn buurt is netjes en schoon – In mijn buurt is genoeg groen.

Actie: In de wijk Centrum wordt afval als probleem ervaren. Specifiek gaat het daarbij om de vele bedrijfsafvalcontainers in de openbare ruimte. Samen met de GAD en andere betrokken partijen wordt een plan gemaakt om hier een structurele oplossing voor te vinden.

- 2.3.** Het percentage inwoners dat vindt dat er onvoldoende groen is in de eigen buurt is sinds 2016 gestegen. In 2016 vond nog 8% van de inwoners in Hilversum dat er onvoldoende groen is in de buurt, maar dit is gestegen naar 16% in 2023.

Duiding: Sinds de vaststelling van het Programma Groen wordt er veel over de gemeentelijke groene ambities gecommuniceerd door de gemeente, zijn vergroeningsprojecten gestart en is de vergroening van de stad met veel groeninitiatieven enthousiast door inwoners opgepakt. De toename van het percentage kan derhalve mogelijk verklaard worden door de toenemende aandacht en bewustwording die er bij inwoners is voor groen.

Actie: Met het eind 2022 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Groen zetten we vol in op het vergroenen van Hilversum, vooral in buurten waar relatief weinig groen aanwezig is.

- 2.4.** Maar liefst 41% van de inwoners vindt het onderhoud van de trottoirs/stoepen matig tot slechts. Sinds 2016 ligt het percentage op dit niveau.

Duiding: We spreken regelmatig inwoners die klagen over het onderhoud van trottoirs. Boomwortels ontwrichten regelmatig het trottoir, waardoor vooral mensen die minder goed ter been zijn veel hinder ervaren. Dit komt wel overeen met de werkelijkheid. Wij hebben vanuit de inspectiegegevens van de afgelopen jaren geconstateerd dat 22% van de verharding achterstallig onderhoud heeft. Het college en de gemeenteraad hebben vorig jaar ingestemd met een inhaal actie om de kwaliteit van de verharding weer terug te brengen naar een acceptabel werkniveau van 7%. Deze inhaal actie gaat mee met onze klein onderhoudscyclus en is verspreid over 8 jaar. Boomwortel opdruk is een groot probleem. Ook als we nu eenmalig de bestrating herstellen zal deze binnen een aantal jaar weer omhoog worden gedrukt door de wortels. Voor de korte termijn kunnen we dit dus oplossen met de inhaalslag, maar voor de lange termijn zullen we waarschijnlijk andere maatregelen moeten plegen.

Actie: We vragen bewoners dit te melden via de app 'Melding Doen', zodat de melding direct bij het juiste team belandt. Gaat het om een gevaarlijke situatie, dan wordt deze zo snel mogelijk aangepakt. Kan het wachten, dan wordt de melding ondergebracht in een aankomend hersteltraject. In dat geval pakken we het op wanneer we met de wijkgerichte klein onderhoudscyclus langs komen, volgens de planning.

- 2.5.** De top 3 aan problemen in de buurt anno 2023 in Hilversum zijn: 1. Te hard rijden door auto's (36%) 2. Vervuiling door zwerfafval en hondenpoep(28%) 3. Te weinig parkeermogelijkheden (24%)

Duiding: De top 3 is gelijk aan die van 2022. Te hard rijden wordt iets vaker (van 33 naar 36%) genoemd.

Actie: Er wordt gewerkt aan maatregelen die bijdragen aan een oplossing voor deze problematiek, zoals de realisatie van een autoluw centrum en invoer van 30 km/uur op de centrumring. Ook is er een campagne in voorbereiding, die in september 2024 zal starten, gericht op het gedrag in het verkeer (huftergedrag).

Actie: Het is de bedoeling dat door invoering van betaald parkeren tot aan de buitenring in deze gebieden, ondanks dat er geen parkeerplaatsen bijkomen, meer ruimte wordt gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

- 2.6.** De top 3 wat men mist aan voorzieningen in de buurt zijn: 1. Brievenbus (13%) , dit was nog 4% in 2016. 2. Parkeergelegenheid (13%) 3. Bak voor klein chemisch afval (13%)

Duiding: Is redelijk vergelijkbaar met 2021 en 2022, alleen wordt de pinautomaat minder genoemd. Dit zal te maken hebben met de toename van online betalen. Het aantal brievenbussen neemt af, doordat steeds minder post verzonden wordt. De gemeente heeft hier geen rol. Het beeld van parkeergelegenheid is vergelijkbaar met eerdere jaren.

Actie: Door uitbreiding van betaald parkeren tot aan de buitenring wordt naar verwachting meer ruimte gecreëerd voor parkeren door bewoners. Dit omdat het aantal andere parkeerders in deze gebieden zal afnemen.

- 2.7.** De inwoners van de wijk Zuidwest ervaren van alle wijken in Hilversum de meeste achteruitgang. De inwoners hebben wel ideeën hoe de buurt/wijk verbeterd kan worden zoals suggesties over maatregelen voor bevordering van de verkeersveiligheid, hondenpoepbeleid, etc. De inwoners van de wijken Noordwest, Oost en Noordoost ervaren de meeste vooruitgang. In Hilversum als totaal vond 23% in 2023 dat de buurt vooruit is gegaan. Dit lag in 2016 nog op slechts 8%. Deze cijfers van vooruitgang van de buurt lijken in tegenspraak met de daling van de fysieke kwaliteit schaalscore, maar het gaat hier om een combinatie van zowel fysieke als sociale aspecten.

Duiding: Dat 23% van onze inwoners (tegen 8% in 2016) vindt dat de buurt vooruit is gegaan is goed nieuws. Dit zou kunnen samenhangen met de inzet op sociale cohesie door de gemeente, maatschappelijke organisaties zoals Versa Welzijn en bewoners zelf. Een voorbeeld is het ondersteunen van een gemeenschappelijke buitenactiviteit vanuit een wijkbudget. Een ander voorbeeld is het tweemaandelijks bespreken van alles wat er speelt in de buurt met een groep betrokken bewoners.

Actie: We zetten de aanpak die in de duiding wordt genoemd voort.

=====

3. Cultuur

- 3.1.** Zestien procent van de Hilversummers mist theater in het cultuuraanbod. Theater is de cultuurvorm, die het meest wordt gemist van alle cultuuruitingen (anderen zijn bijv. muziek, kunst, musea, erfgoed)

Duiding: Theater is een cultuurvorm die wordt gemist in Hilversum. Dit blijkt niet alleen uit de Hilversum monitor, maar ook uit het cultuuronderzoek (inwonerspeiling) dat eerder dit jaar heeft plaatsgevonden. Hoewel door de sluiting van theater Gooiland en theater Achterom het wat grootschaliger theateraanbod is afgenomen, is er aan de andere kant door nieuwe initiatieven een nieuw lokaal gedragen aanbod gerealiseerd. De activiteiten vinden onder andere plaats in theater Santbergen, de bibliotheek en theater Kleintje Kunst.

Actie: Dat theater wordt gemist was al langer bekend. In het cultuurbeleid is daarom opgenomen te onderzoeken hoe theater Gooiland opnieuw als theater kan functioneren en te onderzoeken welke kosten hiermee gemoeid gaan. We erkennen het belang van theater als kunstvorm, maar de komende periode zal er vanwege ontbreken van structurele middelen om deze cultuurvorm een impuls te geven dit onderzoek niet op korte termijn uitgevoerd worden.

- 3.2.** De website livehilversum.nl is in bekendheid toegenomen. In 2020 bekeek 9% van de Hilversummers deze website (wel in Coronatijd), maar dat is gestegen naar 17% in 2023.

Duiding: in 2023 is ingezet op inspiratieblogs. Daarbij wordt scherp gekeken naar welke bezoeklocaties, activiteiten en events Hilversum Marketing in de 'etalage' plaatst van hun kanalen om het DNA van Hilversum te versterken. Verder is meer aandacht besteed aan de actualiteit.

Acties: Regelmatige updates zorgen ervoor dat bezoekers goed op de hoogte zijn van de laatste evenementen en ontwikkelingen in Hilversum.

=====

4. Duurzaamheid

- 4.1.** In 2023 is het percentage inwoners in Hilversum dat zonnepanelen heeft aangeschaft (op het dak van het huis) gestegen van 25% in 2022 naar 36% in 2023. Aanvullende opmerking: de officiële absolute percentages (gebaseerd op luchtfoto's en dak analyses) geven aan dat er in 2023 op 23% van de daken van huizen zonnepanelen lagen. Deze Monitor Hilversum 2023 is uitgevraagd in januari/februari 2024. De nieuwste cijfers over 2024 zijn nog niet bekend, die verschijnen in november. Dan pas kan met zekerheid vastgesteld worden of de 36% een realistisch percentage is.

Duiding: De berichten over het aanblijven van de salderingsregeling zal hier ongetwijfeld mee samenhangen. Ook zal het stijgen van de gasprijzen sinds 2022 geleid hebben tot meer inwoners die het initiatief hebben genomen tot het aanleggen van zonnepanelen in 2023.

- 4.2.** Vrijwel alle natuur bevorderende maatregelen in en om de tuin zijn in 2023 toegenomen t.o.v. 2022, d.w.z. meer struiken, meer vogelhuisjes, meer bomen, meer klimplanten, minder tegels/klinkers, meer hagen, meer gras, meer wilde bloemen, meer rommelhoekje met takken en bladeren, meer vijvers/vogelbaden, bijenhoeven en beter hergebruik van regenwater (o.a. regentonnen)

Duiding: Dit is een mooie ontwikkeling en mede het gevolg van de gemeentelijke inzet vanuit het programma Groen.

Minder verharding en hergebruik van water leveren daarbij ook een bijdrage aan klimaatadaptatie bij hevige regenval.

Actie: De gemeentelijke inzet uit 2023 die hier aan bijgedragen heeft is: de uitdeelactie van 500 boompjes. Dit jaar (2024) is deze inzet verstevigd door deel te nemen aan het NK tegelwippen (onder het project verwijderen zinloze verharding).

- 4.3.** Bijna 85% van de inwoners is niet bekend met het begrip 'natuurinclusief bouwen'. Wel is bijna 40% zeker bereid om diervriendelijke maatregelen te nemen in en om het huis en 35% misschien.

Duiding: Het aantal inwoners dat aangeeft diervriendelijke maatregelen te hebben genomen laat een duidelijk positieve ontwikkeling zien. Dit is mede het gevolg van de gemeentelijke activiteiten die

voortvloeien uit het Programma Groen: We adviseren om natuurinclusief te bouwen bij vergunningsaanvragen op basis van de leidraad natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en op de website bouwenaanhilversum is veel informatie over natuurinclusief bouwen terug te vinden.

Actie: Dat het begrip natuurinclusief bouwen bij veel inwoners nog weinig bekend is, is op zichzelf niet zo relevant. We verwachten wel dat de bekendheid van natuurinclusief bouwen bij inwoners wat zal toenemen de komende jaren doordat het natuurvriendelijk isoleren van woningen zal gaan toenemen.

- 4.4.** Een groot deel van de Hilversummers is nog niet bekend met het bestaan van de duurzaamheidslening, het Hilversumse Isolatieprogramma (HIP) en het energieloket. Zo is 17% bekend met de duurzaamheidslening. 13% is bekend met het HIP, 13% kent het Energieloket en heeft het ook bekeken.

Wel is de bekendheid van de duurzaamheidslening wat toegenomen in 2023 t.o.v. 2016. In 2016 kende nog 7% de duurzaamheidslening, maar dat ligt in 2023 op 17%.

Actie: We verwachten in 2024 hierin een verandering te zien met de lancering van de energiecampagne (gestart juni 2024). Tegelijkertijd merken we ook dat als inwoners er niet mee bezig zijn/op zoek zijn naar subsidiemogelijkheden dan worden de campagnes, loketten en subsidies ook niet herkend en neemt de bekendheid hiervan niet toe.

- 4.5.** Het aandeel huishoudens dat bereid is om hun woning aardgasvrij te maken is in 2023 afgenomen t.o.v. 2022. Het percentage daalde van 55% in 2022 naar 45% in 2023.

Duiding: Dit zal ook verband houden met het normaliseren van de gasprijs en de onzekerheid rondom welke warmteoplossing het beste is en de subsidiemogelijkheden.

- 4.6.** Overlast door wegverkeer is duidelijk de grootste milieuklacht in Hilversum. 54% van de inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te ervaren. Deze overlast is het sterkst in Centrum en Zuidwest. Inwoners in het Landelijke buitengebied en Zuid ervaren de meeste geluidsoverlast door vliegtuigen.

Duiding: Overlast door wegverkeer was ook in eerdere jaren de belangrijkste klacht. De klachten komen voor langs alle wegen in Hilversum maar het meeste bij wegen die druk zijn. Denk daarbij aan de buitenring, centrumring en de radialen.

Actie: In het Actieplan Geluid 2024-2029, dat momenteel ter inzage ligt, wordt de drempelwaarde verlaagd. In het vorige actieplan lag deze op 70 dB en nu wordt deze naar 55 dB verlaagd. Dit geeft de ambitie aan die het college heeft vastgesteld voor het jaar 2040. Maatregelen uit de uitvoeringsprogramma's Mobiliteit en Groen, zoals o.a. snelheidsverlaging en/of ander type wegdek, dragen bij aan het realiseren van deze ambitie.

- 4.7.** De stankoverlast door vuurkorven, barbecue, buitenhaard, houtkachel en houtstook is vooral seizoensgebonden. Tijdens de verschillende seizoenen ervaart tussen de 20% - 30% van de inwoners overlast hiervan.

Duiding: Als het koud wordt gaat men meer stoken en blijft de lucht langer hangen. De lucht stijgt niet op maar slaat neer door het koude weer. In de zomer zijn er meer klachten over barbecues en vuurkorven, die worden bij mooier weer gebruikt en dan zijn mensen ook vaker buiten.

Actie: Een voorlichtingscampagne over houtstook maakt onderdeel uit van het door het college vastgestelde Actieplan Luchtkwaliteit. Daarnaast is er een landelijk meldpunt ingericht dat ons meer inzicht zal geven in de problematiek. Op dit moment zijn de mogelijkheden om te handhaven door BOA's beperkt. Het Rijk werkt aan een meetmethode voor het vaststellen van de lokale gezondheidsimpact van houtstook. Wanneer deze methode wettelijk is vastgesteld kan deze door gemeenten gebruikt worden bij handhaving van overlast als gevolg van houtstook.

- 4.8.** Net iets meer dan de helft van de inwoners van Hilversum (51%) ervaart hittestress of hitteoverlast tijdens warme zomerdagen. 13% van de inwoners geeft aan zelfs veel hitteoverlast te ervaren.

Duiding: Door klimaatverandering neemt het aantal warme zomerdagen verder toe. Uit de monitor blijkt dat ongeveer de helft van onze inwoners overlast ervaart.

Actie: Het toevoegen van groen is een belangrijke maatregel om de hitteoverlast tegen te gaan. Met het Programma Groen wordt hier vol op ingezet.

- 4.9.** Er zijn grote verschillen te zien over de aanwezigheid en kwaliteit beoordeling van het groen in de eigen buurt. In het centrum geven de inwoners slechts een 6,1 over de aanwezigheid en kwaliteit van groen. In Noordwest ligt dit het hoogst met een 8,3, en in het Landelijk gebied zelfs een 9,0 (indicatief resultaat).

Duiding: Dit is goed te verklaren, omdat er in die wijken (veel) meer groen aanwezig is.

Actie: Met het Programma Groen wordt ingezet op toevoegen van groen in met name die buurten waar dat nu beperkt is.

- 4.10.** Het gemeentelijke budget 'groen in beweging' voor groeninitiatieven in de eigen buurt of straat is bij behoorlijk veel inwoners nog onbekend. Drie kwart van de inwoners heeft er nog nooit van gehoord.

Duiding: Dit is goed verklaarbaar, omdat de regeling in 2023 maar kort heeft opengestaan. De regeling is echter heel goed gevonden door groepen inwoners met groene initiatieven en 'overtkend', dus is succesvol.

Actie: Bij openstelling van een volgende ronde zullen we daar via de gemeentelijke communicatiekanalen veel aandacht aan schenken. Daarnaast proberen we via ons groene netwerk (groene vrijwilligers en professionals in en om de stad) ook inwoners te bereiken die we via de gemeentekanalen niet bereiken.

=====

5. Zorg

- 5.1.** Er zijn duidelijke verschillen in beoordeling van de eigen gezondheid tussen de wijken in Hilversum. Het Hilversumse gemiddelde komt uit op een 7,8. In de wijken Noordwest en Landelijk gebied wordt de eigen gezondheid gemiddeld gezien gewaardeerd met een 8,0 / 8,1. De wijk Noordoost heeft de laagste score met een 7,5 gemiddeld. Een tiende verschil zegt vrij veel bij een vraag over gezondheid, omdat men erg de neiging heeft om een 7,5 te geven ook als de eigen gezondheid niet zo goed is.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de verschillen tussen wijken die we zien op meerdere sociale indicatoren, zoals inkomen en opleidingsniveau.

Actie: We spelen hier als gemeente op in met een wijkgerichte aanpak, waarbij we intensiever investeren daar waar problemen groter zijn dan op andere plekken. Daarnaast zijn we gestart met de ontwikkeling van lokaal gezondheidsbeleid en werken we in regioverband met zorgpartners, in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA), aan het versterken van de gezondheid van onze inwoners.

- 5.2.** Bijna 20% van de inwoners van Hilversum (boven de 16 jaar) waardeert zijn/haar mentale gezondheid als matig tot slecht. Het is de eerste keer dat dit wordt uitgevraagd, dus we kunnen het niet vergelijken hoe de ontwikkeling is geweest door de tijd, maar het komt over als een vrij hoog percentage.

Duiding: Dit beeld komt overeen met de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor van de GGD. De laatste monitor over volwassenen en ouderen gaat over het jaar 2022. Onlangs verscheen de RIVM Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 waaruit ook naar voren kwam dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat.

Actie: We investeren in mentale gezondheid via ons jeugdbeleid, en het beleid Wmo – Samenleving, de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid en de regionale aanpak Bescherming en Opvang. Deze programma's bevatten diverse onderdelen, zoals een campagne en interventie (Join Us) voor bevorderen mentale gezondheid van jongeren, laagdrempelige dagbesteding voor psychisch kwetsbaren en de buurtteams waar inwoners met diverse hulpvragen terecht kunnen.

- 5.3.** De behoefte aan zorg is in 2023 toegenomen t.o.v. de voorgaande jaren. In de voorgaande jaren lag de behoefte aan zorg rond de 18%, maar dit ligt in 2023 op 22%. Deze toegenomen vraag aan zorg lijkt vooral opgevangen te worden door het inschakelen van familie, vrienden en kennissen. Dit is gestegen van 7% naar 9%.

Duiding: De toegenomen zorgvraag houdt mogelijk verband met demografische ontwikkelingen (vergrijzing) en een verschuiving van zorg in instellingen naar ambulante ondersteuning thuis. Deze ontwikkelingen dragen mogelijk bij aan de stijging van inzet van familie, vrienden en kennissen.

Actie: Voor informele zorgverleners is de Uitvoeringsagenda Mantelzorg ontwikkeld, waarin diverse maatregelen genomen worden, die gericht zijn op het ondersteunen van mantelzorgers. Met de activiteiten uit deze Uitvoeringsagenda bereiken we vijf keer meer mensen dan voorgaande jaren.

=====

6. Inflatie

- 6.1.** Het percentage inwoners dat in min of meerder mate getroffen is door de energiecrisis en de inflatiecrisis lijkt gedaald te zijn. In 2022 gaf namelijk nog 36% van de inwoners aan dat ze (heel) hard getroffen werden, maar dit is in 2023 gedaald naar 28%. Toch geeft nog wel een kwart van de bevolking aan dat ze min of meerdere mate moeite hebben met rondkomen.

Duiding: De gemeente zet middelen en acties in om het negatieve effect van de inflatiecrisis op inwoners tegen te gaan. Het is echter lastig om te bepalen in hoeverre de daling te wijten is aan de gemeentelijke interventies of dat het komt door andere externe economische factoren.

Actie: Gemeente Hilversum zet actief in om inwoners te ondersteunen bij het terugdringen van de energiekosten. Zo is er een pool van energiekussers die inwoners voorlichten en helpen om maatregelen te nemen die hun energieverbruik terugdringen. Daarnaast zijn huishoudens met lage

inkomens de laatste jaren gecompenseerd door de overheid met energietoeslag. Gemeente Hilversum heeft ook het beleid geïntensiveerd om de minimaregelingen onder de aandacht te brengen conform de beleidsagenda armoede en schulden 2024-2030. Er is in 2023 ook gestart met budgetcoaching. Het doel van budgetcoaching is het in een vroeg stadium creëren van financiële stabiliteit waardoor de financiële stress vermindert. Maandelijks melden zich 20 inwoners voor hulp met een budgetcoach.

=====

7. Sociaal

- 7.1.** Eenzaamheid is in algemene zin in 2023 duidelijk afgenomen t.o.v. 2022. In 2022 voelde nog 30% van de inwoners zich in zekere mate eenzaam, maar dat is afgenomen naar 23% in 2023. Wel zijn er grote verschillen tussen de wijken waar te nemen. Noordoost (26%), Centrum (25%) en Oost (25%) maar in Noordwest een stuk lager met 13%. Tegelijkertijd blijft ernstige eenzaamheid nog wel hoog en is daarmee nog steeds een aandachtspunt.

Duiding: In de Corona-periode was er een sterke stijging te zien van percentage mensen dat zich eenzaam voelde. Vermoedelijk is het hoge percentage uit 2022 nog een 'na-ijl-effect' van de corona-periode, maar in 2023 is dat effect tot stilstand gebracht. Tegelijkertijd is er een maatschappelijke trend van meer individualisering, en als gevolg daarvan een toename van eenzaamheid.

Actie: In Hilversum zijn veel lokale activiteiten en initiatieven die bijdragen aan het voorkomen of verminderen van eenzaamheid (denk aan: Buurtmobi, activiteiten van Senver, Stichting de Hoorneboeg). Daarnaast zet de gemeente met de vastgestelde Uitvoeringsagenda Eenzaamheid 2024 - 2030 verder in op de aanpak van eenzaamheid. Ook andere aanpakken dragen hieraan bij, zoals Welzijn op Recept en de ontwikkeling van mentale gezondheidscentra.

- 7.2.** Discriminatie is sinds 2016 toegenomen. In 2016 gaf nog 7% van de inwoners aan dat ze in het afgelopen jaar zich gediscrimineerd voelden, maar in 2023 is dat toegenomen naar 12%.

Duiding: Bovengenoemde Hilversumse trend valt samen met de landelijke trend. In 2023 zag Nederland een toename van meldingen van discriminatie, zoals gerapporteerd door de politie en antidiscriminatiebureaus. Anderzijds neemt de meldingsbereidheid bij politie en antidiscriminatiebureaus toe. De stijging in het aantal meldingen kan mogelijk worden toegeschreven aan zowel een grotere bewustwording van discriminatie als aan een daadwerkelijke toename van discriminatie-incidenten. Hilversumse wijkregisseurs herkennen uit eigen praktijk dat discriminatie en polarisatie zijn toegenomen.

Actie: Gemeenten zijn vanuit de Wet gemeentelijke antidiscriminatie-voorzieningen (Wga, 25 juni 2009) opgedragen om een antidiscriminatie-voorziening in te richten voor hun inwoners.

[Discriminatie.nl Gooi en Vechtstreek](https://discriminatie.nl) is onze anti discriminatievoorziening. Deze voorziening verleent inwoners onafhankelijke bijstand bij de afhandeling van hun klachten over discriminatie. Ook moet de voorziening de melding registreren. Hiermee voldoet de gemeente Hilversum aan de wettelijke verplichting. Hiervoor ontvangt de gemeente Hilversum een bijdrage van de Rijksoverheid. Middels een subsidie aan Versa Welzijn wordt deze volledig beschikbaar gesteld aan Discriminatie.nl.

Aanvullend op het Meldpunt Discriminatie staat er vanaf 2025 een extra bedrag op de begroting van inclusie en diversiteit. Deze middelen zullen worden ingezet voor de uitvoering van nieuw antidiscriminatiebeleid. Wijkregisseurs blijven het gesprek voeren met inwoners over discriminatie en polarisatie. Daarbij proberen zij breed het gesprek te voeren met inwoners met uiteenlopende denkbbeelden.

8. Bereikbaarheid

- 8.1.** Bijna 40% van de fietsgebruikers vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om te fiets te stallen in het centrum. Bijna 50% van de scooter/brommer eigenaren vindt dat er onvoldoende faciliteiten zijn om de scooter of brommer te stallen in het centrum.

Duiding: Afgelopen jaren is het aantal fietsparkeerplekken in de openbare ruimte in het centrum al fors uitgebreid. Ook is een ondergrondse fietsenstalling aan de Zeedijk geopend. In de Gebiedsagenda Centrum en het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit is al geconstateerd dat de behoefte verder toegenomen is. Meer en betere faciliteiten past ook bij de ambitie om het centrum optimaal bereikbaar te maken voor fietsers (en voetgangers) en het centrum autoluw te maken.

Actie: In het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is opgenomen dat komende jaren 2.000 extra fietsparkeerplaatsen (bij voorkeur in pandig) worden toegevoegd (naast o.a. Stationsgebied en Bruisend Hart). Daarnaast neemt het aantal fietsparkeerplekken op en rond de Kerkbrink toe. Zo wordt de voormalige fietsenstalling aan de Kerkbrink opnieuw geopend. In 2024 is gestart met een analyse van de huidige situatie en onderzoek naar de mogelijkheden.

9. Arbeid

- 9.1.** In 2021 was nog bijna 20% langer dan 1 jaar op zoek naar een baan, maar dat is gedaald naar 9% in 2023.

Duiding: Er zijn in 2023 meer (interessante) vacatures ontstaan op de arbeidsmarkt in Hilversum t.o.v. 2021. De arbeidsmarkt is voortdurend krap.

Actie: In samenwerking met het UWV blijft de gemeente de arbeidsmarktsituatie en de gemiddelde zoekduur naar banen door inwoners monitoren. In de afgelopen jaren zijn er weer diverse banenmarkten georganiseerd voor werkzoekenden.

- 9.2.** Het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer is sinds 2017 afgenomen. In 2017 gebruikte nog 49% van de inwoners die werk hebben de auto voor woon-werkverkeer. Dit is afgenomen naar 39% in 2023. Inwoners zijn wat meer gaan lopen naar het werk i.p.v. de auto hiervoor te gebruiken. Ook het gebruik van de trein is wat toegenomen.

Duiding: Het is een positieve ontwikkeling dat het gebruik van de auto voor het woon-werkverkeer afneemt ten gunste van het openbaar vervoer en meer te voet en te fiets naar het werk gaan. Mogelijk speelt meer thuiswerken hierbij ook een rol. De bewustwording in Nederland en in Hilversum om meer te bewegen en minder vaak de auto te nemen is toegenomen en dat heeft dus waarneembare effecten.

Actie: Door het realiseren van maatregelen, zoals doorfietsroutes en fietsparkeervoorzieningen, uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit en het Stationsgebied wordt deze ontwikkeling verder gestimuleerd.

10. Verkeer

- 10.1.** De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is in 2023 toegenomen t.o.v. 2022 van 50% naar 55%. De behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid is het grootste in Landelijk Gebied, Zuidoost, Zuid en Centrum. In de Hilversumse Meent lijkt de verkeersveiligheid het beste te zijn van alle wijken in Hilversum.

Duiding: Dat de behoefte aan verbetering van de verkeersveiligheid toeneemt kan worden verklaard uit onder meer de ervaren toenemende snelheidsverschillen op fietspaden (e-bikes, fatbikes).

Actie: Met maatregelen uit het uitvoeringsprogramma Mobiliteit, zoals het project Veilig naar scholen en sportparken, verkeerseducatie op scholen, verkeerscampagnes en de aanpak van knelpunten (Priowegen) wordt gewerkt aan een verkeersveilige stad. Ook is een nieuwe verkeerscampagne tegen huftergedrag in het verkeer gestart waarbij specifiek aandacht wordt gevraagd voor verkeersveiligheid. De komende jaren worden wegen opnieuw ingericht, 30km/h op wegvakken ingevoerd en doorfietsroutes gerealiseerd.

- 10.2.** Het bezit van elektrische of hybride auto's is toegenomen van 5% in 2016 naar 22% in 2023. Het aandeel elektrische fietsen is sinds 2016 toegenomen van 18% naar 36% in 2023.

Duiding: Dat het aantal elektrische of hybride auto's is toegenomen is goed nieuws, gelet op de afname van de CO2 uitstoot die hier het gevolg van is. Een toename van het aandeel elektrische fietsen is positief (omdat mensen dan gemiddeld langere afstanden kunnen fietsen of ouderen langer blijven fietsen), maar kent ook nadelen (snelheidsverschillen op fietspaden door o.a. elektrische fietsen en fat bikes).

Actie: Door uitbreiding van het aantal laadpalen in de openbare ruimte (onderdeel uitvoeringsprogramma Mobiliteit) en door het mogelijk maken van laden op de openbare weg (via kabelgoottegels) stimuleren we elektrisch rijden. Het realiseren van doorfietsroutes geeft de nodige infrastructurele basis voor het veilig en snel kunnen verplaatsen met de (elektrische) fiets.

- 10.3.** Slechts 17% van de autobezitters is bereid om op meer dan 100 meter van het eigen huis de auto te parkeren.

Duiding: Dit is herkenbaar. In het door de gemeenteraad vastgestelde parkeerbeleid is geen maximale loopafstand opgenomen waar aan wordt getoetst. Alhoewel het begrijpelijk is dat het wenselijk en prettig is om zo dichtbij als mogelijk bij een woning te parkeren, kan dat niet worden gegarandeerd. Zoals ook wordt aangegeven in het vastgestelde parkeerbeleid is de openbare ruimte namelijk schaars. Niet alle ruimte kan gebruikt worden door geparkeerde auto's. De schaarse ruimte wordt ook gebruikt voor "bijvoorbeeld groen, ruimte voor voetganger en fiets of speciale parkeerplaatsen, zoals gehandicapten parkeerplaatsen, laadplekken of laad-en losplekken".

- 10.4.** Slechts 4% van de inwoners maakt gebruik van deelauto's in de buurt of elders.

Duiding: Het aandeel inwoners dat gebruikmaakt van deelauto's is met 4% nog beperkt, maar neemt wel toe. Deelvervoer is bij veel mensen nog vrij onbekend, terwijl inmiddels driekwart van de Hilversummers wel een deelauto in hun omgeving (binnen 400 meter) heeft staan.

Actie: Met het uitvoeringsprogramma Mobiliteit wordt het aanbod aan deelfietsen, deelscooters en deelauto's uitgebreid. Sinds 1 juli is het aanbod van deelscooters gereguleerd en vergroot. Komend jaar wordt het aanbod van deelvervoer onderzocht en kansen voor uitbreiding opgepakt.

11. Verkiezingen

- 11.1.** De interesse voor lokale politiek is iets toegenomen van 40% in 2022 naar 42% in 2023. Dit houdt dus wel in dat 58% van de inwoners boven de 16 jaar (nog steeds) niet geïnteresseerd is in de lokale politiek van Hilversum.

Duiding: In maart 2022 vonden de Gemeenteraadsverkiezingen plaats en in November 2023 de vervroegde Tweede Kamer Verkiezingen, mogelijk hebben deze geleid tot de (lichte) toename in de (lokale) politiek in 2023

Actie: In het voorjaar heeft de Raad de motie “Verbetering op Komst” aangenomen voor evenementen die de politieke participatie bevorderen, gedacht wordt hierbij aan een lokale politiekweek in september 2025 en een politiekmaand voorafgaand aan de verkiezingen van 2026. Het budget hiervoor is toegekend om deze activiteiten te organiseren en ook de impact ervan te beoordelen na de eerstvolgende verkiezingen. Ook heeft in juni de 4 editie Pizza & Politiek plaatsgevonden dit keer met als thema veiligheid. Pizza & Politiek is een initiatief van een aantal raadsleden en het platform Young Hilversummers om onder het genot van een pizza elkaars wereld beter te begrijpen. Er wordt gekeken of Pizza en Politiek structureel onderdeel is van het beleid van jongerenparticipatie of kan worden.

Andere mogelijk opkomst bevorderende maatregelen zijn het meesturen van een extra brochure in eenvoudige taal bij de stempas en/of het plaatsen van een mobiel stembureau. Hier moeten dan echter wel financiële middelen voor vrijgemaakt worden. Tot slot, kan mogelijk ook het proces van samenvoeging van Wijdmeren met Hilversum, gebruikt worden om de interesse in lokale politiek onder (jonge) Hilversummers laten toenemen.

12. Burgerrelaties

- 12.1.** Slechts 28% van de inwoners van Hilversum heeft (heel) veel vertrouwen in de manier waarop de gemeente bestuurd wordt. 36% van de inwoners geeft aan ‘niet veel/niet weinig’.

Actie: Door wijk- en buurtgericht te werken houden wij korte lijnen met de gemeenschap. Wijkregisseurs en wijkwethouders zijn gemakkelijk te benaderen en via de spreekuren in de wijken gaan we regelmatig het gesprek aan met de inwoners. Steeds beter stemmen we onze diensten af op de behoeften van de wijken en buurten.

- 12.2.** Slechts 16% van de inwoners geeft aan dat de gemeente inwoners helpt bij het uitvoeren van hun plannen en ideeën.

Duiding: Veel inwoners zijn mogelijk niet op de hoogte van wijkbudget en de mogelijkheid buurtinitiatieven te realiseren.

Vervolgactie: We communiceren dit steeds breder, bijvoorbeeld via de spreekuren in de wijk. Soms dienen inwoners meer complexe initiatieven in, die een projectmatige aanpak vragen en aanvullende financieringsmogelijkheden. Momenteel zijn we bezig om samen met inwoners deze complexe initiatieven procesmatig beter uit te werken d.m.v. een projectmatige aanpak om het proces te vereenvoudigen.

12.3. Er heerst tamelijk veel onbekendheid bij veel inwoners over de interactie tussen gemeente en inwoners. Zo zegt 37% dat ze niet weet of de gemeente doet wat ze zegt. 30% heeft geen mening of weet niet of de gemeente luistert naar de mening van haar inwoners en 42% weet niet of de gemeente samen met de buurt samenwerkt aan plannen, activiteiten en voorzieningen. 45% weet niet of de gemeente de buurt ruimte geeft om hun ideeën en plannen uit te voeren of helpt deze uit te voeren (50%).

Actie: We gaan nog beter communiceren binnen onze wijken en buurten. Zo gaan we meer inzetten op communicatie via wijk- en buurtkranten.

=====

13. Dienstverlening

13.1. Het percentage inwoners dat afgelopen jaar contact heeft gehad met de gemeente is sinds 2016 afgenomen van 64% in 2016 naar 55% in 2023. Het meeste contact vond plaats via de website (44%). Contact via de publieksbalie is afgenomen van 23% in 2022 naar 21% in 2023. Ook telefooncontact nam af van 16% in 2022 naar 13% in 2023.

Duiding: De toename van contact via de website, van 42% naar 44%, en de afname van baliebezoek en telefonisch contact gaan hand-in-hand: gemeente Hilversum biedt steeds meer producten en diensten digitaal aan. In 2023 zijn bijvoorbeeld aangifte geboorte en verlengen rijbewijs digitaal mogelijk gemaakt, waardoor baliebezoek minder en telefonisch contact daarover nodig is. Vanaf dit jaar zal het aantal baliebezoeken weer toenemen door de paspoortenpiek. Daarnaast zien we ook de digitale vaardigheden van Nederlanders verder toenemen. Ten aanzien van informatie en digitale geletterdheid is dit gestegen van 85% (2021) naar 88% (2023) (bron: CBS).

13.2. In 2023 is de tevredenheid over de aspecten van gemeentelijke dienstverlening toegenomen in 2023 t.o.v. 2022. Dit gaat om aspecten zoals:

- Ik vond het gemakkelijk om mijn vraag te stellen of aanvraag te regelen (2022: 69% 2023: 72%)
- de duur van de afhandeling was acceptabel (2022: 66% 2023: 68%)
- ik werd goed op de hoogte gehouden van het verloop van de afhandeling (2022: 55% 2023: 57%)
- ik kreeg uiteindelijk wat ik wilde (2022: 67% 2023: 70%)
- ik heb een passend antwoord op mijn vraag gekregen (2022: 63% 2023: 65%)
- de gemeente hielp mij op een prettige manier (2022: 64% 2023: 67%)
- het was gemakkelijk om iemand van de gemeente aan de lijn te krijgen (2022: 32% 2023: 32%)
- de informatie die ik kreeg of zelf vond klopte en was volledig (2022: 66% 2023: 68%)

Duiding en actie: De feedback van het continu klanttevredenheidsonderzoek geeft ons inzicht in de aspecten die de beleving van de dienstverlening bij inwoners en ondernemers beïnvloeden. In 2023 hebben we een start gemaakt met het gericht verbeteren van deze aspecten zoals de bewustwording rondom (telefonische) bereikbaarheid van de gehele organisatie en het nakomen van de terugbelverzoeken, aandacht voor de snelheid van afhandeling en de wijze waarop het contact hierover met de inwoner plaatsvindt. Daarnaast verbeteren we de content op hilversum.nl doorlopend op basis van feedback van bezoekers en digitaliseren we onze dienstverlening steeds verder met aandacht voor toegankelijkheid.

14. Sociaal Plein

- 14.1.** De klantvriendelijkheid van het sociaal plein valt erg op. Ruim 70% van de inwoners die in 2023 gebruik hebben gemaakt van de diensten van het sociaal plein vond dat ze klantvriendelijk geholpen werden.

Duiding: Het beeld dat inwoners tevredener zijn over de dienstverlening door het Sociaal Plein wordt bevestigd in het jaarlijks terugkerende klantervaringsonderzoek onder inwoners met Wmo-voorziening. Als inwoners tevreden zijn, is dat meestal omdat ze snel en vriendelijk geholpen werden en omdat ze medewerkers deskundig vonden. Aanvullend zijn er vanuit de Wmo betere doorlooptijden behaald.

Daarnaast is geïnvesteerd in alle mensen die onder de Participatiewet vallen: iedereen met een uitkering wordt uitgenodigd voor een gesprek en in gezamenlijkheid wordt gekeken naar een passend re-integratieaanbod. Ook heeft de gemeente de Energietoeslag 2023 collectief uitbetaald aan iedereen die de toeslag eerder had ontvangen, inwoners hebben daardoor geen nieuwe aanvraag hoeven te doen. Tot slot worden inwoners in de gesprekken met de gemeente gewezen op andere voorzieningen, zoals het aanvragen van de minimaregelingen.

Actie: Voortzetting van bovengenoemde acties, waarbij we inwoners integraal adviseren en proactief benaderen.

- 14.2.** In 2023 vinden meer inwoners dat hun probleem door het Sociaal Plein (deels) werden opgelost. In 2022 lag dat nog op 53% maar in 2023 op 58%.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder 14.1

- 14.3.** De waardering van de dienstverlening van het Sociaal Plein is gestegen van een 7,0 in 2022 naar een 7,2 in 2023.

Duiding: zie antwoord onder nr. 14.1

Actie: zie antwoord onder nr. 14.1

- 14.4.** Het aandeel inwoners dat contact heeft gehad met Sociaal Plein en dat een bepaalde 'drempel' ervaarde is significant gedaald van 65% in 2022 naar 19% in 2023. Dit betekent dus dat maar liefst 68% van de inwoners die in het afgelopen jaar contact heeft gehad met het Sociaal Plein, geen drempel ervaarde tegenover 33% in 2022.

Duiding: Een mogelijke verklaring is dat in 2023 de energietoeslag collectief is uitbetaald aan iedereen, die het jaar ervoor ook energietoeslag ontvangen heeft. Inwoners hoefden dus geen aanvraag te doen. Dit werkt drempelverlagend. Een andere verklaring kan zijn dat inwoners in 2022 een hogere drempel ervaarden vanwege de nasleep van de corona-toeslagen (o.a. TOZO)

Actie: Voortzetting van een proactieve en outreachende benadering naar inwoners.

15. Communicatie

15.1. In 2016 vond nog 55% van de inwoners dat de gemeentelijke informatie in de lokale kranten goed was. In 2023 ligt dat een stuk lager met 36% die het daarmee eens is.

Duiding: In de afgelopen acht jaar is het medialandschap sterk veranderd. In toenemende mate betrekken mensen hun informatie via andere – vaak digitale – kanalen. Met name Hilversum.nl is in vorige edities van de monitor benoemd als een belangrijke informatiebron en na de vernieuwing in 2022 gestegen in waardering.

Actie: We gaan in gesprek met de hoofdredactie van de Hilversum Nieuws over de resultaten en toetsen dat aan hun lezersonderzoeken. Mogelijk levert dit inzichten op die we kunnen gebruiken voor onze informatievoorziening

=====

16. Veiligheid

16.1. Men voelt zich het meest onveilig in de wijken Noordoost en Oost. In Noordoost voelt 32% van de inwoners die er komt zich wel eens onveilig en in de wijk Oost ligt dat op 26%. Het meest veilig voelt men zich in de wijken Hilversumse Meent (6% voelt zich er wel eens onveilig) en Noordwest (11% voelt zich daar wel eens onveilig)

Duiding: De bevindingen komen overeen met de Veiligheidsmonitor uit 2023. Zie data hieronder.

Noordoost

- Onveiligheidsgevoel: In Noordoost voelt 32% van de inwoners zich wel eens onveilig. Inwoners ervaren vaak verkeersoverlast (44%) en fysieke verloedering (28%), en de leefbaarheid van de wijk wordt met een lager rapportcijfer beoordeeld (7,1) dan gemiddeld in Hilversum .
- Preventie: Inwoners van Noordoost nemen minder preventieve maatregelen en melden zich minder vaak aan voor buurtpreventieprogramma's zoals Burgernet .

Oost

- Onveiligheidsgevoel: In de wijk Oost voelt 26% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort gemiddeld op indicatoren voor veiligheidsbeleving en overlast. De leefbaarheid van de buurt wordt echter lager beoordeeld (7,4) en sociale cohesie is zwakker (6,0) .
- Overlast: De ervaren overlast in Oost is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde, zowel voor fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Hilversumse Meent

- Veiligheidsgevoel: In Hilversumse Meent voelt slechts 6% van de inwoners zich wel eens onveilig, wat deze wijk tot de veiligste van Hilversum maakt. De leefbaarheid wordt met een hoog cijfer beoordeeld (7,9) en er is een sterke sociale cohesie .
- Overlast: Inwoners ervaren hier significant minder overlast dan gemiddeld in Hilversum, zowel wat betreft fysieke verloedering, verkeersoverlast als sociale overlast .

Noordwest

- Onveiligheidsgevoel: In Noordwest voelt 11% van de inwoners zich wel eens onveilig. De wijk scoort hoger dan gemiddeld op leefbaarheid (8,1) en heeft een sterkere sociale cohesie (6,6) dan het gemeentelijk gemiddelde .
- Overlast: Inwoners ervaren minder overlast dan gemiddeld in de gemeente, zowel wat betreft verkeersoverlast (28%) als fysieke verloedering (11%) .\

Actie: De gemeente gaat contact opnemen met de wijkregisseur en politie om te inventariseren wat nodig is en zal hier actie op ondernemen. Te denken valt aan de verbetering van de zichtbaarheid van handhavers en politie.

- 16.2.** Het herkennen van signalen van ondermijnende criminaliteit is tussen 2022 en 2023 wat gestegen van 25% naar 30%, die zeker weten wat het inhoudt. Vooral inwoners uit de wijken Noordwest, Zuidoost en Centrum herkennen de signalen het best. In de wijk Noordoost herkennen de inwoners deze signalen het minst.

Duiding: Dit is positief en te danken aan communicatie en inzet van interventies zoals:

1. Voorlichtingscampagnes: Regelmatig georganiseerde campagnes om het bewustzijn te vergroten over wat ondermijning inhoudt en hoe het te herkennen
2. E-learning modules: Verplichte online trainingen voor alle medewerkers van de gemeente om kennis over ondermijning te vergroten
3. Beeldvormende sessies: Sessies georganiseerd voor het gemeentebestuur en raadsleden om hen bewust te maken van ondermijning en de signalen ervan
4. Interventies door het Bestuurlijk Interventie Team (BIT): Gerichte controles en interventies in kwetsbare gebieden en branches

Actie: De gemeente blijft zich inzetten om de bewustwording rondom ondermijning te vergroten zoals d.m.v.

1. Uitbreiding van Voorlichtingscampagnes:
 - a. Doelgroepen: Specifieke campagnes gericht op kwetsbare doelgroepen zoals jongeren, ondernemers en nieuwe inwoners.
 - b. Media: Gebruik maken van lokale media, sociale media platforms en direct mailing voor bredere dekking
2. Trainingen en Workshops:
 - a. Voorlichting op scholen: In samenwerking met scholen worden leerlingen en docenten geïnformeerd over de gevaren van ondermijning en hoe ze signalen kunnen herkennen
 - b. Workshops voor ondernemers: Gerichte sessies voor ondernemers in kwetsbare branches zoals horeca en vastgoed om hen te leren hoe ze ondermijning kunnen herkennen en melden
3. Gebruik van Technologie:
 - a. Meld een Vermoeden App: Blijven promoten van de app waarmee inwoners eenvoudig signalen van ondermijning kunnen melden

- 16.3.** Men vermoedt of weet het zeker het volgende het meeste in de buurt voorkomt:

- buurtbewoners die denken dat ze alles kunnen maken zonder ervoor gestraft te worden (20%)
- dealen van harddrugs, zoals XTC of cocaïne (19%)
- winkels waar bijna nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan (23%)
- een verdachte situatie m.b.t. een auto of een ander voertuig zoals bijvoorbeeld rondje blijven rijden in de buurt of lang geparkeerd staan (21%)

Actie:

Versterken communicatie-inspanningen: In het eerste kwartaal van 2025 de meldingsbereidheid verhogen door middel van een gerichte en transparante communicatiecampagne. Met als doel om ervoor te zorgen dat alle inwoners goed geïnformeerd zijn over de mogelijkheden om meldingen te doen en de stappen die na een melding worden ondernomen.

Training en bewustwording: Het organiseren van trainingen voor gemeentelijke medewerkers en bewoners om signalen van criminaliteit te herkennen en de juiste meldingsprocedures te volgen.
Samenwerking met partners: de samenwerking met politie, maatschappelijke organisaties en scholen versterken om een breed draagvlak en ondersteuning te creëren voor meldingsbereidheid en veiligheidsinitiatieven.

16.4. Overlast door het afsteken van particulier vuurwerk in de buurt is afgenomen van 34% in 2019 naar 20% in 2023

Actie: jaarwisseling districtelijk voorbereiden en daarnaast worden weer Kindervuurwerkshow en centrale vuurwerkshow in verder vuurwerkvrij centrum georganiseerd.

=====

17. Algemeen

17.1. In 2023 vindt maar liefst 41% van de inwoners dat Hilversum vooruit is gegaan. In 2016 lag dit nog op 25%. Nog niet eerder sinds 2016 lag dit percentage zo hoog.

Duiding: Dit is veroorzaakt door meer wijkregie, opbouwwerk, jongerenwerk, programma Groen maar ook door meer handhaving. Er is in 2023 meer participatie geweest met de inwoners van de stad. Verder wordt er veel geïnvesteerd in Hilversum, zoals in de openbare ruimte, infrastructuur, onderwijs en cultuur wat een zichtbare vorm krijgt.